

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

Det fremsatte Lovforslag om en Formuestigningsafgift og et Stabiliseringslaan tilsigter først og fremmest en Opsugning af en Del af de ledige Penge, der er fremkommet i Forbindelse med Nationalbankens Financiering af Tysklands Overskudsimport her fra Landet under Besættelsesperioden og af Okkupationsomkostningerne i øvrigt, men har tillige til Formaal at inddrage en Del af de af Krigskonjunkturerne paavirkede Formuestigninger.

En væsentlig Del af de ledige Penge er allerede opsuget gennem Skatter og især ved Laan, saavel af kortere som længere Varighed, men endnu i indeværende Foraar maa det samlede Beløb af ledige Penge anslaaes til at udgøre ca. 4 Milliarder Kr. Dette er nemlig det Beløb, hvormed den eksisterende Pengeforsyning overstiger den Pengemængde, der paa længere Sigt vil kræves til at formidle Omsætningen. Før Krigen udgjorde Pengeforsyningen — omfattende Seddelomløbet og Indestaaendet paa Folio i Danmarks Nationalbank — godt $\frac{1}{2}$ Milliard Kr. Under Hensyntagen til Stigningen i Priser og Indkomster siden da, maa den nødvendige Pengeforsyning i Dag antages at udgøre op imod 1 Milliard Kr.; men den nuværende Pengemængde andrager næsten 5 Milliarder Kr.

Saa længe dette Beløb ikke kan finde en passende Forrentning, vil det ikke være muligt at hindre Rentefoden i at falde til et meget lavt Niveau. Konkurrencen om at opnaa størst mulig Forrentning vil efterhaanden drive Obligationskurserne højere og højere op og ligeledes føre til en stadig Prisstigning paa andre Kapitalgenstande saasom faste Ejendomme og Forretningsaktiver i det hele taget. En Tendens i den her nævnte Retning, der maa tages som Udtryk for et

efterhaanden faldende indenlandsk Rentniveau, har allerede kunnet konstateres i de sidste Aar bl. a. gennem Foretagelsen af individuelle Konverteringer til betydelige Beløb. Det maa antages, at denne Bevægelse imod en lavere Rente vilde have været endnu mere udpræget, hvis det ikke havde været en almindelig Opfattelse, at de ledige Penge atter vilde blive opsuget. De nuværende Forhold paa Pengemarkedet er med andre Ord betragtet som midlertidige, men saafremt særlige Forholdsregler ikke gennemføres overfor de ledige Penge, vil Renten antagelig efterhaanden naa et meget lavt Niveau. Dette vil igen have en kraftig Forøgelse af al Anlægsvirksomhed, og dermed af Beskæftigelsen, til Følge. Under saadanne Omstændigheder vil det, og særlig hvis Pengelønningerne stiger, være vanskeligt at holde Prisniveauet nede, ligesom Danmarks Betalingsbalance i Forhold til Udlandet vil blive udsat for et stærkt Pres. Den faldende Rente vil derfor i stadig stærkere Grad kræve en Skærpelse af den nuværende Pris- og Valutakontrol og tillige nødvendiggøre en Regulering af Investeringsvirksomheden her i Landet, saafremt Inflation ikke skal fremkomme.

Hvis man derfor ikke alene vil undgaa skærpede Restriktioner indenfor det økonomiske Liv, men tillige paa noget længere Sigt ønsker i størst muligt Omfang at afvikle bestaaende Reguleringer, vil det være nødvendigt at foretage en Opsugning af de ledige Penge. Denne maa være saa stor, at den fornødne Ligevægt mellem Rente, Løn- og Prisniveau samt Kronens Kurs opnaas. Det vilde naturligvis være muligt at foretage den hertil nødvendige Opsugning af de ledige Penge udelukkende gennem en successiv Optagelse af Statslaan, men en saa